

Nasjonal faglig retningslinje om fravær

Status

Innsendt til Utdanningsdirektoratet

Innsendt og bekreftet av instansen via: oyvindrognli@yahoo.no

Innsendt av

RSK Vest-Finnmark (skoleeiere i Vest-Finnmark)

Innsendt dato

3. juli 2026

På vegne av

Grunnskoleeiere i Vest-Finnmark (Alta, Hammerfest,
Nordkapp, Hasvik, Loppa, Måsøy)

Målgruppe

Annet (Offentlig)

Stilling

Kontorleder

1. Bakgrunnsinformasjon om retningslinjen

Retningslinjen er utviklet i samarbeid mellom Utdanningsdirektoratet (Udir), Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), Helsedirektoratet (Hdir), Statped og Folkehelseinstituttet (FHI). Målet er å bidra til likeverdige tjenester av høy kvalitet, forebygge fravær og gi elever med bekymringsfullt fravær riktig hjelp til rett tid. Retningslinjen skal understøtte kommunenes systematiske arbeid for å bidra til at barn og unge får trygge og gode oppvekstmiljø.

Lenke til retningslinjen: [Nasjonal faglig retningslinje for forebygging og oppfølging av skolefravær | udir.no](https://www.udir.no/retningslinje-for-forebygging-og-oppfolging-av-skolefravar)

1.1. Om retningslinjen

Retningslinjen er utviklet etter internasjonalt anerkjent metodikk, i tråd med prinsipper fra kunnskapsbasert praksis. Metode og arbeidsprosess er nærmere beskrevet i en egen del i retningslinjen. Retningslinjen består av kunnskapsbaserte anbefalinger, som hver har tre deler:

1. en kort handlingsrettet anbefaling
2. en beskrivelse av hvordan anbefalingen kan gjennomføres i praksis
3. beskrivelse av kunnskapsgrunnlag, ekspertgruppas vurderinger og juridiske rammer

Del 3 handler om at det skal være transparent hvilket kunnskapsgrunnlag anbefalingen bygger på samt hvilke vurderinger som er gjort. Mer om metode og arbeidsprosess er nærmere beskrevet i en egen del i retningslinjen. En retningslinje er ment som et digitalt oppslagsverk, som man kan slå opp i når man lurer på hva man skal gjøre i en gitt situasjon. Det er derfor ikke forventet at brukere av retningslinjen vil lese retningslinjen fra A til Å, og man kan fint bruke retningslinjen uten å lese det som står under del 3.

1.2. Høringssvar

I høringen ønsker vi særlig tilbakemeldinger på om innholdet er tydelig og forståelig formulert, og om det vil være til praktisk hjelp.

Vi håper så mange som mulig vil delta med høringssvar. Vi ønsker bare ett høringssvar fra hver høringsinstans, og ber derfor hver høringsinstans om å samordne sine innspill.

Fristen for å sende inn høringssvar er **02.10.2026**

Etter at høringsfristen er utløpt, vil høringssvarene gjennomgå. Retningslinjen vil justeres på bakgrunn av innspillene. Justert retningslinje publiseres i 2027.

Send epost til post@udir.no for spørsmål eller avklaringer.

Er svarene basert på innspill fra flere personer i organisasjonen/enheten?

Velg ett alternativ

☒ Ja

☐ Nei

2. Spørsmål om anbefalingene

Retningslinjen består av korte handlingsrettede anbefalinger, som hver har tre hoveddeler:

1. en kort handlingsrettet anbefaling
2. en beskrivelse av hvordan anbefalingen kan gjennomføres i praksis
3. beskrivelse av kunnskapsgrunnlag og juridiske rammer

I det følgende ønsker vi svar på spørsmål knyttet til de konkrete anbefalingene. Til slutt i skjema kan du skrive innspill til retningslinjen som helhet.

2.1. Samarbeid med hjemmet

Anbefaling: "Skolen bør snakke med alle elever og foresatte om fravær, nærvær og skolemiljø". Er anbefalingen og beskrivelsen av anbefalingen i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

☐ 1 - Svært liten grad

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Ved bekymring eller begynnende fravær bør skolen tidlig snakke med eleven og vurdere å kontakte foresatte". Er anbefalingen og beskrivelsen av anbefalingen i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Skolen kan vurdere å tilby hjemmebesøk til elever med bekymringsfullt fravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2.2. Elevens medvirkning

Anbefaling: "Skolen bør tilpasse informasjonen og dialogen om fraværet til eleven". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Skolen bør tilby elever med fravær egne møter om fraværet". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Skolen bør gjøre det mulig for elever med fravær å ha med seg en person de er trygge på i møter". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2.3. Skolens oppfølging

Anbefaling: "Skolen bør planlegge og følge opp overganger for elever med eller risiko for fravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Det bør være én ansatt fra skolen som har hovedansvar for å følge opp eleven som har fravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Når en elev har bekymringsfullt fravær, bør skolen lage en skriftlig plan for oppfølging". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Skolen bør involvere PP-tjenesten når eleven har bekymringsfullt fravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Når eleven har fravær, bør skolen ha jevnlig dialog med eleven og foresatte". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2.4. Kompetanse

Anbefaling: "Skolen og PP-tjenesten bør ha relevant kompetanse til å forebygge og følge opp skolefravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2.5. Samarbeid med andre tjenester

Anbefaling: "Skolen bør ha et samarbeid med PP-tjenesten på systemnivå om forebygging av fravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Skolen bør sikre et samarbeid med skolehelsetjenesten, på systemnivå, om forebygging og oppfølging av bekymringsfullt fravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Kommunen og fylkeskommunen kan vurdere å ha et team som jobber med skolefravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2.6. Rutiner og planer

Anbefaling: "Kommunen, fylkeskommunen og den private skolen bør ha rutiner for forebygging og oppfølging av skolefravær". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

Anbefaling: "Fylkeskommunen og kommunen bør integrere skolefravær og skolemiljø i overordnede planer". Er anbefalingen og beskrivelsen av gjennomføring i praksis tydelig og forståelig? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=Svært liten grad og 5=Svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☒ 5 - Svært stor grad

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2.7. Andre kommentarer

Har du/dere andre kommentarer til anbefalingene som ikke har blitt dekket av spørsmålene over? Hva, og vis til den konkrete anbefalingen det gjelder.

Ikke svart

3. Retningslinjen som helhet

1. Er formålet med retningslinjen tydelig? Ja/nei/vet ikke. Hvis nei eller vet ikke, forklar hva som er utydelig.

✓ Ja

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

2. Er det tydelig hvem som skal bruke retningslinjen? Ja/nei/vet ikke. Hvis nei eller vet ikke, forklar hva som er utydelig.

✓ Ja

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

3. I hvilken grad er retningslinjen brukervennlig? (Lett å finne frem, klare anbefalinger, godt språk) Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=i svært liten grad og 5=i svært stor grad

Velg ett alternativ

☐ 1 - Svært liten grad

☐ 2

☐ 3

☒ 4

☐ 5 - Svært stor grad

4. Hvordan fungerer den digitale strukturen for å finne fram og få oversikt? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=i svært liten grad og 5=i svært stor grad

Velg ett alternativ

☐ 1 - Svært liten grad

☐ 2

☐ 3

☒ 4

☐ 5 - Svært stor grad

5. Anbefalingene er markert som sterk eller svak, og du får vite hva det betyr ved å holde musepekeren over ordet «bør» (sterk), «kan vurdere» (svak). Vil dette være til praktisk hjelp for de som skal bruke retningslinjen? Ja/nei/vet ikke. Hvis nei eller vet ikke, forklar hva som er utydelig.

✓ Ja

Kommentar

Kommentar:

- Bør være utskriftsvennlig versjon av retningslinjene når de er ferdigstilt.
- Bør være meny over struktur over hele retningslinjene i venstre eller høyre marg.

6. Gir delen om metode og arbeidsprosess god nok innsikt i hvordan retningslinjen er utarbeidet? Ja/nei/vet ikke. Hvis nei eller vet ikke, forklar hva som er utydelig.

✓ Ja

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

7. Er innledningen nyttig? Ja/nei/vet ikke. Hvis nei eller vet ikke, forklar hvorfor den ikke er nyttig og hva som mangler for å gjøre den nyttig

✓ Ja

Ikke angitt svar i kommentarfeltet

8. I hvilken grad tror du/dere at retningslinjen vil være til praktisk hjelp for ansatte og ledere i skoler og PP-tjenesten og skoleeiere? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=i svært liten grad og 5=i svært stor grad

Velg ett alternativ

☐ 1 - Svært liten grad

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☒ 5 - Svært stor grad

Kommentar

Kommentar:

Godt utgangspunkt for å utarbeide kommunale retningslinjer.

Veldig positivt at Udir gir oss prioriteringer på hva som forventes av nasjonale myndigheter.

9. I hvilken grad vil det være gjennomførbart for ansatte og ledere i skole og PP-tjenesten og skoleeiere å følge anbefalingene retningslinjen? Vurder på en skala fra 1-5, hvor 1=i svært liten grad og 5=i svært stor grad

Velg ett alternativ

- ☐ 1 - Svært liten grad
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☒ 4
- ☐ 5 - Svært stor grad

Kommentar

Kommentar: Det kan bli utfordrende for enkelte kommuner til å følge opp alle anbefalinger, men intensjonene med alle anbefalingene er gode.

10. Andre kommentarer til retningslinjen som helhet

Kommentar

Kommentar

* Vi oppfatter at det er litt for lite fokus på tilrettelegging og forebygging i forslaget til retningslinjen:

Behovet til elever som er mye borte fra skolen kan tyde på mangel på, eksempelvis:

- Fellesskapende undervisning i klassemiljøet.
- Fleksibilitet i arbeidsformer.
- Det fysiske læringsmiljøet.
- Relasjonskompetanse.
- Fokus på de mest sårbare elevene.

* Vi synes det å treffe tiltak raskt er lite omtalt i retningslinjen.

* Hva er forskjellen mellom høyt fravær og bekymringsfullt fravær? Dette kan konkretiseres bedre i retningslinjen.

* Lenker til støttemateriell og kunnskapsgrunnlag er veldig bra, og må være med i den endelige retningslinjen.

Med vennlig hilsen RSK Vest-Finnmark, På vegne av grunnskoleeiere i Alta, Hammerfest, Nordkapp, Hasvik, Loppa og Måsøy.

+ Generelt positiv

Generell kommentar

Med hilsen RSK Vest-Finnmark, på å vegne av skoleeiere i Alta, Hammerfest, Nordkapp, Hasvik, Loppa og Måsøy.

Med hilsen

Kirsten Riise
Avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent